

La convivència a cara descoberta

El debat sobre la vestimenta de les musulmanes s'ha de centrar només en la qüestió de la seguretat

JORDI LÓPEZ CAMPS / MOHAMMED CHAIB

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 24 de juny del 2010

La qüestió del vel integral musulmà ha entrat en l'agenda política d'una manera diferent de la desitjada. En lloc d'un debat assossegat, el tema es tracta d'una forma precipitada sense sospesar totes les implicacions que té aquesta qüestió. No es tracta únicament de resoldre si es pot portar o no el burca o el nicab com a expressió d'un precepte religiós, sinó la manera com la societat catalana considera la comunitat musulmana part real de Catalunya. La precipitació del debat i el seu ús en les confrontacions de les polítiques partidistes dificulten abordar-lo correctament. No obstant, el fet de reconèixer la inoportunitat del debat no invalida la seva necessitat, quan sigui pertinent, sobretot per la significació que té tant per al conjunt de la societat com per a la comunitat musulmana.

LA SOCIETAT ha de discutir com regular l'ús del burca i del nicab, sense cap mena de dubte. Es tracta d'abordar amb claredat les dificultats objectives que hi ha per acceptar l'ús d'aquestes peces i, al mateix temps, comprendre la incomoditat que aquest debat pot generar en la comunitat musulmana segons com es plantegi. En qualsevol cas, s'ha de situar a l'horitzó de la convivència i l'esforç compartit d'evitar que al voltant d'aquesta qüestió s'alimentin fonamentalismes de tota mena; un d'ells està atent, vol aprofitar aquestes qüestions per validar i enfortir la seva voluntat de no integració, de la mateixa manera que hi ha uns

corrents xenòfobs que han trobat en el tema del vel islàmic una oportunitat per camuflar les seves propostes polítiques excloents.

No som partidaris d'impulsar mesures -legislatives restrictives. El debat jurídic al voltant d'aquesta qüestió encara segueix viu en països que l'han afrontat abans que nosaltres. Més aviat considerem que s'han d'adoptar mesures socials actives que permetin comprendre, de manera especial a la mateixa comunitat musulmana, les dificultats que l'ús d'aquestes peces representa per a la convivència. La invisibilitat de la dona darrere el burca o el nicab altera el valor de convivència establert pel diàleg des de la diversitat cultural i religiosa aquests últims anys.

En la societat catalana es desconfia d'una persona que amaga la cara. Amagar les faccions de la cara genera recels. Es considera que és un senyal d'ocultació, d'invisibilitat i, en definitiva, de no integració. Per una altra banda, no es pot ignorar que, en determinades circumstàncies, hi ha unes raons de seguretat que exigeixen la total identificació de les persones. És en aquest àmbit en què s'ha de mantenir el debat, en la visualització de la cara d'una persona, i no en el religiós. Alguns partits intenten barrejar-ho tot i culpar l'islam dels mals de la nostra societat, però la immensa majoria de les musulmanes no utilitzen el burca o el nicab. Per això, tot aquest debat l'únic que aconseguirà és que els musulmans se sentin agredits, ja que no acaben d'entendre què vol dir tot això quan a Catalunya no hi ha problemes.

El comportament de la majoria dels musulmans catalans demostra el rebuig a aquest tipus de peces. L'ús del mocador o hijab és majoritari en aquelles dones musulmanes que volen expressar el compliment d'un precepte religiós. Aquesta pràctica, que ha estat sempre respectada pel

conjunt de la societat catalana, demostra com viure la diversitat cultural i religiosa en consonància amb els valors comuns que permeten la convivència i el civisme.

Cal resituar el debat obert els últims temps tenint en compte el conjunt d'iniciatives polítiques a prendre en relació amb la integració de la comunitat musulmana. Es tracta d'avançar en les mesures que la governança de la societat ha d'atendre per respectar la pràctica de la llibertat religiosa.

Hi ha massa temes pendents que evidencien les dificultats que encara tenen els musulmans a Catalunya per practicar dignament i confiadament la seva fe. Al seu torn, la comunitat musulmana ha de comprendre que la societat exigeix unes pràctiques de -convivència basades en la confiança mútua. Per a això s'han d'abandonar determinades pràctiques que són incomprensibles en una societat que ha lluitat des de fa anys per aconseguir unes relacions socials basades en el respecte entre les persones i en la plena igualtat entre els ciutadans i les ciutadanes.

LA CONFIANÇA no es regala si no es genera dia a dia mitjançant les actituds individuals i col·lectives. En aquests moments, el debat està derivant cap a una desconfiança mútua sense precedents a Catalunya. Els partits polítics tenim l'obligació de preservar la convivència i el seny, que ha estat històricament un dels millors valors que han impregnat la societat catalana. Ens hi juguem molt perquè algú d'una manera irresponsable ho utilitzi partidistament amb l'objectiu de buscar l'enfrontament.

*Mohammed Chaib és diputat del PSC i Jordi López Camps va ser director general d'Afers Religiosos.